

Datum
2024-10-22

Diarienummer
KS2024/348,
Fi2024/01521

Mottagare
Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.ofa.k.remiss@regeringskansliet.se

Besvarande av remiss, Nätt och jämnt - Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn SOU 2024:50

Utredningen har haft i uppdrag att se över och vid behov lämna förslag till förändring av systemet för kommunalekonomisk utjämning samt utjämning av LSS-kostnader mellan kommuner. Uppdraget till utredningen har även omfattat att undersöka om utjämningsystemen påverkar incitamenten för kommuner att främja tillväxt samt att föreslå vilka riktade statsbidrag som kan omvandlas till generella statsbidrag och fördelas via den så kallade regleringsposten. Utredningen har också fått i tilläggsuppdrag att lämna förslag till åtgärder som motverkar höga och ökande skattesatser. Förändringar som kommittén föreslår ska sammantaget vara kostnadsneutrala för staten.

Utgångspunkterna för utjämningen är att landets kommuner ska ha likvärdiga förutsättningar att tillhandahålla välfärdstjänster till sina invånare. Den kommunalekonomiska utjämningen av kostnader och intäkter är långtgående, men inte fullständig. Utjämning ska inte ske för skillnader i kostnader/skatteintäkter mellan kommuner som beror på skillnader i effektivitet eller politiska ambitioner. Systemen för utjämning ska inte heller vara påverkbara för enskilda kommuner utan så långt som möjligt grundas på strukturella och åtminstone på kort sikt opåverkbara faktorer.

Översynen som genomförts är omfattande och komplex och det är svårt att för en mindre kommun sätta sig in i alla delar och effekter. Tranås kommun ser generellt positivt på att utjämningsystemet ses över och uppdateras men vill kommentera ett par delar utifrån de effekter som ses på Tranås kommun.

Under tiden införandebidrag finns innebär det att Tranås kommun tappar ersättning jämfört med nuvarande system trots att exkluderat införandebidraget så skulle skillnaden totalt sett med nuvarande system inte vara så stor.

När det gäller LSS-utjämningen föreslås att personalkostnadsindexet tas bort. Personalkostnadsindexet är tänkt att spegla skillnader i vårdtyngd mellan kommuner givet samma LSS-insats. Skillnaderna i vårdtyngd förutsätts återspeglas i högre personalkostnader för bemanning. Att personalkostnadsindexet tas bort får en relativt stor negativ ekonomisk effekt för Tranås kommun allt annat lika. Personalkostnadsindexets effekt i LSS-utjämningen bidrar till att täcka de merkostnader som kommunen idag har för LSS-verksamheten utifrån

vårdtyngd. Tranås kommun vill särskilt understryka svårigheten med de ekonomiska utmaningarna kopplat till att hantera LSS-verksamheten om personalkostnadsindexet tas bort. Tranås kommun anser att denna förändring inte är lämplig att genomföra innan huvudmannaskapet för personlig assistans övergått till staten.

Tranås kommun stöder utredningens förslag om att riktade statsbidrag omvandlas till generella statsbidrag samt att det tagits fram principer för när statens användning av riktade statsbidrag kan vara motiverade samt hur de ska utformas för att undvika onödiga kostnader hos kommuner som söker de riktade statsbidragen.

Mats Holmstedt (M)

Kommunstyrelsens ordförande